

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการตามลักษณะของการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) ซึ่งมีขั้นตอนการดำเนินงานดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การสำรวจสภาพปัญหาด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนระดับประถมศึกษา

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างและหาประสิทธิภาพของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้บทบาทสมมติเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านจิตสาธารณะของนักเรียนระดับประถมศึกษา

ขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้บทบาทสมมติเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านจิตสาธารณะของนักเรียนระดับประถมศึกษา

ขั้นตอนที่ 4 การประเมินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้บทบาทสมมติเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านจิตสาธารณะของนักเรียนระดับประถมศึกษา

ขั้นตอนที่ 1 การสำรวจสภาพปัญหาด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษา

แหล่งข้อมูล

ประชากร ได้แก่ ครูผู้สอนระดับประถมศึกษาในตำบลคลองขาม และผู้ปกครองในเขตบริการของโรงเรียนหนองบัวหน่วยอำนวยการ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูผู้สอนระดับประถมศึกษาจำนวน 7 โรงเรียนในตำบลคลองขาม จำนวน 35 คน และผู้ปกครองในเขตบริการของโรงเรียนหนองบัวหน่วยอำนวยการ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 จำนวน 60 คน ซึ่งได้มาจากการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือแบบสอบถามความคิดเห็นของครูและผู้ปกครองเกี่ยวกับปัญหาด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนระดับประถมศึกษา

ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยมีลำดับขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

1. ศึกษาแนวทางการพัฒนาการวัดและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551
2. กำหนดขอบข่าย กรอบเนื้อหาที่จะสร้างแบบสอบถามตามเนื้อหา โดยยึดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนดไว้ดังนี้

1. รักษาดี ศาสน์ กษัตริย์
2. ซื่อสัตย์สุจริต
3. มีวินัย
4. ใฝ่เรียนรู้
5. อยู่อย่างพอเพียง
6. มุ่งมั่นในการทำงาน
7. รักความเป็นไทย
8. มีจิตสาธารณะ

3. สร้างแบบสอบถามตามกรอบเนื้อหาที่กำหนด โดยพิจารณาจากนิยาม ตัวชี้วัด พฤติกรรมบ่งชี้ และเกณฑ์การให้คะแนนของคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนดไว้ โดยสร้างเป็นแบบสอบถามที่มีคำตอบ 5 ตัวเลือกตามมาตรวัดแบบ Likert

4. นำแบบสอบถามเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจแก้ไขภาษา ส่วนที่ใช้ และขอบเขตของเนื้อหาว่าเที่ยงตรงและครอบคลุมเนื้อหาที่จะศึกษาหรือไม่

5. นำแบบสอบถามที่ผ่านการพิจารณาจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ มาปรับปรุงแก้ไข จัดพิมพ์ข้อคำถามทั้งหมดเป็นเครื่องมือฉบับสมบูรณ์ เพื่อใช้เก็บข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการ โดยนำแบบสอบถามไปสอบถามครูและผู้ปกครองนักเรียน เป็นรายบุคคล

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยใช้วิธีดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. นำแบบสอบถามมาตรวจให้คะแนนดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์ด้วยค่าความถี่และ
ค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามครูและผู้ปกครองนักเรียนกำหนดระดับคะแนน
แต่ละพฤติกรรมตามมาตรวัดแบบ Likert (พิสนุ พงศ์ศรี. 2553 : 193) ดังนี้

ระดับคะแนน 5 หมายถึง	นักเรียนมีพฤติกรรมที่เป็นปัญหามากที่สุด
ระดับคะแนน 4 หมายถึง	นักเรียนมีพฤติกรรมที่เป็นปัญหามาก
ระดับคะแนน 3 หมายถึง	นักเรียนมีพฤติกรรมที่เป็นปัญหาปานกลาง
ระดับคะแนน 2 หมายถึง	นักเรียนมีพฤติกรรมที่เป็นปัญหาน้อย
ระดับคะแนน 1 หมายถึง	นักเรียนมีพฤติกรรมที่เป็นปัญหาน้อยที่สุด

2. นำข้อมูลจากการตรวจให้คะแนนจากการตอบแบบสอบถามจากตอนที่ 2
มาทำการวิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(S.D) ใช้สูตรดังนี้
การหาค่าเฉลี่ย คำนวณจากสูตร (บุญชม ศรีสะอาดและคณะ. 2551 : 29)

$$\bar{x} = \frac{\sum x}{n}$$

\bar{X}	แทน	ค่าตัวกลางเลขคณิต หรือค่าเฉลี่ย
$\sum x$	แทน	ผลรวมคะแนนทุกตัว
n	แทน	จำนวนสมาชิกในกลุ่มตัวอย่าง

ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(S.D) คำนวณจากสูตร (บุญชม ศรีสะอาดและคณะ. 2551 : 45)

$$S.D = \sqrt{\frac{\sum (x - \bar{x})^2}{N - 1}}$$

S.D แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

X	แทน	คะแนนแต่ละตัว
N	แทน	จำนวนคนทั้งหมด
Σ	แทน	ผลรวมคะแนน

3. นำค่าเฉลี่ยมาจัดอันดับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนตามพฤติกรรม บ่งชี้ ว่าพฤติกรรมใดอยู่ในระดับที่เป็นปัญหามากที่สุด ที่เป็นปัญหามาก ที่เป็นปัญหาปานกลาง ที่เป็นปัญหาน้อยและที่เป็นปัญหาน้อยที่สุด โดยเปรียบเทียบตามเกณฑ์(จรัส สว่างทัฬห. 2552 : 92 ; อ้างอิงมาจาก ประครอง กรรณสูตร. 2538) ดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง	4.50 - 5.00	หมายถึง	เป็นปัญหามากที่สุด
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	3.50 - 4.49	หมายถึง	เป็นปัญหามาก
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	2.50 - 3.49	หมายถึง	เป็นปัญหาปานกลาง
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	1.50 - 2.49	หมายถึง	เป็นปัญหาน้อย
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	0.00 - 1.49	หมายถึง	เป็นปัญหาน้อยที่สุด

ผู้วิจัยนำคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนที่มีพฤติกรรมเป็นปัญหามากที่สุด ไปดำเนินการวิจัยในขั้นตอนต่อไป

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างและหาประสิทธิภาพของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อ เสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านจิตสาธารณะของนักเรียนระดับ ประถมศึกษา

วัตถุประสงค์

เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้บทบาทสมมติ เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านจิตสาธารณะของนักเรียนระดับประถมศึกษา

แหล่งข้อมูล

ในการสร้างและหาประสิทธิภาพของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้บทบาท สมมติเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านจิตสาธารณะของนักเรียนระดับ ประถมศึกษา โดยผู้วิจัยได้กำหนดแหล่งข้อมูล คือผู้เชี่ยวชาญและนักเรียนซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

1. การหาคุณภาพของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้บทบาทสมมติเพื่อ เสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านจิตสาธารณะของนักเรียนระดับประถมศึกษา โดยมีผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่านไว้ ดังนี้

1.1 นายวรวุฒิ อินทนนท์ ผู้อำนวยการสำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยนครพนม วุฒิศึกษา ศษ.ม. สาขาจิตวิทยาการศึกษา เชี่ยวชาญการตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

1.2 นายประสงค์ สกุลขันธ์ ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านแกววิทยาคม อำเภอขามเฒ่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 วุฒิศึกษา กศ.ม. สาขาการวิจัยการศึกษา เชี่ยวชาญการตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย สถิติ การวัดและประเมินผล

1.3 ดร.นิคม ชมภูหลงศึกษานิเทศก์ วิทยฐานะเชี่ยวชาญ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 วุฒิศึกษา ค.ษบ. สาขาการปฏิรูปและพัฒนาองค์กร เชี่ยวชาญการตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

1.4 รศ.ธีรชัย บุญมาธรรม อาจารย์ประจำสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม วุฒิศึกษา อ.ม. สาขาประวัติศาสตร์ เชี่ยวชาญการตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย สถิติ การวัดและประเมินผล

1.5 ดร.สรร ธงยศ อาจารย์มหาวิทยาลัยนครพนม วุฒิศึกษา ค.ค. สาขาการวัดและประเมินผลการศึกษา เชี่ยวชาญการตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย ความถูกต้องเหมาะสมด้านการวัดและประเมินผล

2. การหาประสิทธิภาพของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้บทบาทสมมติเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านจิตสาธารณะของนักเรียนระดับประถมศึกษาผู้วิจัยกำหนดกลุ่มประชากรไว้ดังนี้

2.1 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 โรงเรียนบ้านโลกศรี ตำบลคลองขาม อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 จำนวน 3 คน ทดลองใช้กับนักเรียนที่เรียนเก่ง ปานกลางและอ่อน อย่างละ 1 คน (โดยคัดจากแบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านจิตสาธารณะ) เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของภาษาและเวลา

2.2 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 โรงเรียนบ้านโลกศรี ตำบลคลองขาม อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 จำนวน 9 คน ทดลองใช้กับนักเรียนที่เรียนเก่ง ปานกลางและอ่อน อย่างละ 3 คน (โดยคัดจากแบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านจิตสาธารณะ) เพื่อตรวจสอบหาประสิทธิภาพของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้บทบาทสมมติทั้ง 6 เรื่อง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้บทบาทสมมติเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านจิตสาธารณะของนักเรียนระดับประถมศึกษา

ผู้วิจัยมีขั้นตอนในการสร้างแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้บทบาทสมมติเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านจิตสาธารณะ ดังนี้

ขั้นที่ 1 การสร้างบทบาทสมมติด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ขั้นตอนนี้

1. นำผลการสำรวจคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนที่มีพฤติกรรมที่เป็นปัญหามากที่สุดจากขั้นตอนที่ 1 มาระบุเนื้อหาสาระที่จะสร้างบทบาทสมมติ

2. ศึกษาแนวทางการพัฒนาการวัดและประเมินผลคุณลักษณะ

อันพึงประสงค์ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์พร้อมทั้งศึกษาวิธีการสอนโดยใช้บทบาทสมมติ

3. กำหนดสาระการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และจุดมุ่งหมายที่ต้องการซึ่งบทบาทสมมติที่สร้างขึ้นมีเนื้อหาเกี่ยวกับการเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 6

4. กำหนดโครงเรื่องและเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์

5. เขียนเนื้อเรื่องตามโครงร่างโดยยึดตัวชี้วัดและพฤติกรรมบ่งชี้

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านจิตสาธารณะ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เพื่อนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้บทบาทสมมติ จำนวน 6 เรื่อง ดังนี้

ตัวชี้วัด	พฤติกรรมบ่งชี้	เรื่อง
1. ช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความเต็มใจและพึงพอใจ โดยไม่หวังผลตอบแทน	1. ช่วยพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครู ทำงานด้วยความเต็มใจ	1. กตัญญูรู้คุณ
	2. อาสาทำงานให้ผู้อื่นด้วยกำลังกาย กำลังใจและกำลังสติปัญญาด้วยความสมัครใจ	2. อาสาสร้างความดี

ตัวชี้วัด	พฤติกรรมบ่งชี้	เรื่อง
	3. แบ่งปันสิ่งของ ทรัพย์สิน และอื่นๆและช่วยแก้ปัญหา หรือสร้างความสุขให้กับผู้อื่น	3. สร้างความสุข ด้วยการแบ่งปัน
2. เข้าร่วมกิจกรรมที่เป็น ประโยชน์ต่อ โรงเรียน ชุมชน และสังคม	1. ดูแล รักษาสาธารณสมบัติ และสิ่งแวดล้อมด้วยความเต็มใจ	4. รักษาพาสร้างสรรค์
	2. เข้าร่วมกิจกรรมที่เป็น ประโยชน์ต่อ โรงเรียน ชุมชน และสังคม	5. ร่วมกิจกรรมทำ ประโยชน์
	3. เข้าร่วมกิจกรรมเพื่อ แก้ปัญหาหรือร่วมสร้างสิ่ง ที่ ดีงามของส่วนรวมตาม สถานการณ์ที่เกิดขึ้นด้วย ความกระตือรือร้น	6. หน้าที่อันยิ่งใหญ่

ขั้นที่ 2 การสร้างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้บทบาทสมมติเพื่อ เสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านจิตสาธารณะ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 โดยผู้วิจัยได้ใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยการแสดงบทบาท สมมติซึ่งมีขั้นตอนดังนี้ (ทิศนา แคมมณี. 2553 : 242-243)

1. ขั้นเตรียมการสอน

- 1.1 เตรียมจุดประสงค์ของการแสดงบทบาทสมมติ
- 2.2 เตรียมสถานการณ์สมมติ

2. ขั้นดำเนินการสอน

- 2.1 ชี้นำเข้าสู่การแสดงบทบาทสมมติ
- 2.2 การเลือกผู้แสดง
- 2.3 การเตรียมความพร้อมของผู้แสดง
- 2.4 การจัดการการแสดง
- 2.5 การเตรียมผู้สังเกตการณ์

2.6 การแสดง

2.7 การตัดบท

3. ชั้นวิเคราะห์และอภิปรายผลการแสดง (ชั้นประเมินผล)
4. ชั้นแสดงเพิ่มเติม
5. ชั้นแลกเปลี่ยนประสบการณ์และสรุป
6. กระบวนการวัดผลประเมินผล

ขั้นที่ 3 นำการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้บทบาทสมมติ เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านจิตสาธารณะ เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อขอคำแนะนำ และปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำตามอาจารย์ที่ปรึกษาเสนอแนะ

ขั้นที่ 4 นำการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้บทบาทสมมติเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านจิตสาธารณะ ตามองค์ประกอบที่ออกแบบ ไปตรวจสอบความเหมาะสมหรือความสอดคล้องขององค์ประกอบแต่ละส่วน โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เพื่อพิจารณาความเหมาะสมขององค์ประกอบแต่ละข้อซึ่งผลการประเมิน พบว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้บทบาทสมมติเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านจิตสาธารณะของนักเรียนระดับประถมศึกษา มีค่าเฉลี่ย 4.27

ขั้นที่ 5 นำการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้บทบาทสมมติเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านจิตสาธารณะของนักเรียนระดับประถมศึกษา ที่ได้ไปหาประสิทธิภาพนวัตกรรม ดังนี้

1. ทดลองรายบุคคล โดยใช้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 โรงเรียนบ้าน โลกศรี ตำบลคลองขาม อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ ได้แก่เด็กนักเรียนที่มีพฤติกรรมด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ระดับดีจำนวน 1 คน ระดับปานกลาง 1 คน และระดับต้องปรับปรุง 1 คน จากผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ของโรงเรียนบ้าน โลกศรี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 โดยผู้วิจัยได้ทำการทดลอง โดยใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้บทบาทสมมติเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านจิตสาธารณะ พบว่า เวลาที่ใช้น้อยเกินไป ซึ่งการแสดงบทบาทสมมติใช้เวลานานมาก ดังนั้นจึงได้ปรับรายละเอียดของบทบาทสมมติให้น้อยลง และควรปรับคำพูดให้น้อยลงด้วย เพราะถ้าใช้คำพูดมากเด็กนักเรียนจะจำบทพูดของตนเองไม่ได้ จากนั้นนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาตรวจสอบและนำผลมาปรับปรุงแก้ไข

2. ทดลองกับกลุ่มเล็ก โดยใช้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 โรงเรียน

บ้านโคกศรี ตำบลคลองขาม อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ ได้แก่เด็กนักเรียนที่มี
พฤติกรรมด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ระดับดีจำนวน 3 คนระดับปานกลาง 3 คนและระดับ
ปรับปรุง 3 คน จากผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ของโรงเรียน บ้านโคกศรี
ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 โดยผู้วิจัยได้ทำการทดลองโดยใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้
โดยใช้บทบาทสมมติเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านจิตสาธารณะ บันทึก
ข้อบกพร่องในการทดลองแต่ละกลุ่มเพื่อเป็นการพิจารณาว่า บทบาทสมมติ สอดคล้องกับกลุ่ม
ผู้เรียน จริงหรือไม่ ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาสามารถแสดงบทบาทสมมติได้หรือไม่ ข้อความต่างๆ
ที่ปรากฏในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้บทบาทสมมติเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึง
ประสงค์ด้านจิตสาธารณะ กรณีที่ผู้เรียนไม่เข้าใจส่วนใดควรปรับปรุง แก้ไขส่วนนั้น นำเสนอ
ต่ออาจารย์ที่ปรึกษาตรวจและปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำเพื่อนำไปใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่าง
วันที่ 6 นำการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้บทบาทสมมติเพื่อเสริมสร้าง
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านจิตสาธารณะของนักเรียนระดับประถมศึกษาที่ปรับปรุงแก้ไข
เรียบร้อยแล้วไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างตามปฏิทินการจัดกิจกรรม ดังนี้

ตารางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้บทบาทสมมติ

เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านจิตสาธารณะของนักเรียนระดับประถมศึกษา
ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 เวลา 15 ชั่วโมง

สัปดาห์/ แผนการ จัดการ เรียนรู้ที่	เนื้อหา	ตัวชี้วัด/ พฤติกรรมบ่งชี้	กิจกรรม/ กระบวนการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)
1/1 (2 ม.ค. 56)	- การเตรียม ความพร้อม ในการพัฒนา จิตสาธารณะ	จุดประสงค์การเรียนรู้ 1. เพื่อสร้างความเข้าใจ วิธีการจัดกิจกรรมการ เรียนรู้โดยใช้บทบาท สมมติระหว่างผู้วิจัย	1. ผู้วิจัยและนักเรียน แนะนำตนเอง 2. ผู้วิจัยสนทนากับ นักเรียนเรื่องการปฏิบัติตน ด้านจิตสาธารณะที่ นักเรียนเคยปฏิบัติ พร้อมให้นักเรียน	2

ลำดับคำ/ แผนการ จัดการ เรียนรู้ที่	เนื้อหา	ตัวชี้วัด/ พฤติกรรมบ่งชี้	กิจกรรม / กระบวนการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)
		<p>กับนักเรียน</p> <p>2. เพื่อให้ให้นักเรียนทราบจุดมุ่งและวิธีการสอนโดยใช้บทบาทสมมติ</p> <p>3. เพื่อให้ให้นักเรียนทราบวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้บทบาทสมมติ</p>	<p>ยกตัวอย่าง</p> <p>3. เรื่องการปฏิบัติตนด้านจิตสาธารณะที่นักเรียนเคยปฏิบัติพร้อมให้นักเรียนยกตัวอย่าง</p> <p>4. ผู้วิจัยอธิบายความหมายของการมีจิตสาธารณะและลักษณะของผู้ที่มีจิตสาธารณะ</p> <p>5. ผู้วิจัยอธิบายรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้บทบาทสมมติผู้วิจัยและนักเรียนสนทนาซักถาม สรุปลความเข้าใจของนักเรียน</p> <p>6. ผู้วิจัยให้นักเรียนทำแบบวัดพฤติกรรมเพื่อประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านจิตสาธารณะ (ก่อนเรียน) จำนวน 30 ข้อ เวลา 30 นาที</p> <p>7. ผู้วิจัยแจกตารางจัดกิจกรรมให้นักเรียนและสรุปเพิ่มเติมก่อนนำไปปฏิบัติจริง</p>	

ลำดับคำ/ แผนการ จัดการ เรียนรู้ที่	เนื้อหา	ตัวชี้วัด/ พฤติกรรมบ่งชี้	กิจกรรม / กระบวนการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)
2/2 (9 ม.ค. 56)	- กตัญญูรู้คุณ	นักเรียนช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความเต็มใจและพึงพอใจ โดยไม่หวังผลตอบแทน/ช่วยพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูทำงานด้วยความเต็มใจ	ชั่วโมงที่ 1: - ขึ้นเตรียมการจัดกิจกรรม - ขึ้นแสดงบทบาท ชั่วโมงที่ 2 : - ขึ้นวิเคราะห์และอภิปรายผลการแสดง - กระบวนการวัดผลประเมินผล	2
3/3 (16 ม.ค. 56)	- อาสาสร้าง ความดี	นักเรียนช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความเต็มใจและพึงพอใจ โดยไม่หวังผลตอบแทน/อาสาทำงานให้ผู้อื่นด้วยกำลังกายกำลังใจ และกำลังสติปัญญาโดยไม่หวังผลตอบแทน	ชั่วโมงที่ 1: - ขึ้นเตรียมการจัดกิจกรรม - ขึ้นแสดงบทบาท ชั่วโมงที่ 2 : - ขึ้นวิเคราะห์และอภิปรายผลการแสดง - กระบวนการวัดผลประเมินผล	2
4/4 (23 ม.ค. 56)	- สร้าง ความสุข ด้วยการ แบ่งปัน	นักเรียนช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความเต็มใจและพึงพอใจ โดยไม่หวังผลตอบแทน/แบ่งปันสิ่งของ ทรัพย์สิน และอื่นๆ และช่วย	ชั่วโมงที่ 1: - ขึ้นเตรียมการจัดกิจกรรม - ขึ้นแสดงบทบาท ชั่วโมงที่ 2 : - ขึ้นเตรียมการจัดกิจกรรม	2

สัปดาห์/ แผนการ จัดการ เรียนรู้ที่	เนื้อหา	ตัวชี้วัด/ พฤติกรรมบ่งชี้	กิจกรรม / กระบวนการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)
		แก้ปัญหาหรือสร้างความสุข ให้กับผู้อื่น	- ชั้นวิเคราะห์และ อภิปรายผลการ แสดง - กระบวนการวัดผล ประเมินผล	
5/5 (30 ม.ค. 56)	- รักษาพา สร้างสรรค์	เข้าร่วมกิจกรรมที่เป็น ประโยชน์ต่อ โรงเรียน ชุมชน และสังคม/ดูแลรักษาสา ธารณสมบัติและสิ่งแวดล้อม ด้วยความเต็มใจ	ชั่วโมงที่ 1: - ชั้นเตรียมการจัด กิจกรรม - ชั้นแสดงบทบาท ชั่วโมงที่ 2 : - ชั้นวิเคราะห์และ อภิปรายผลการ แสดง - กระบวนการวัดผล ประเมินผล	2
6/6 (6 ก.พ. 56)	- ร่วม กิจกรรมทำ ประโยชน์	เข้าร่วมกิจกรรมที่เป็น ประโยชน์ต่อ โรงเรียน ชุมชน และสังคม/เข้าร่วมกิจกรรมที่ เป็นประโยชน์ต่อ โรงเรียน ชุมชนและสังคม	ชั่วโมงที่ 1: - ชั้นเตรียมการจัด กิจกรรม - ชั้นแสดงบทบาท ชั่วโมงที่ 2 : - ชั้นวิเคราะห์และ อภิปรายผลการ แสดง - กระบวนการวัดผล ประเมินผล	2

สัปดาห์/ แผนการ จัดการ เรียนรู้ที่	เนื้อหา	ตัวชี้วัด/ พฤติกรรมบ่งชี้	กิจกรรม / กระบวนการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)
7/7 (13 ก.พ. 56)	- สังคมน่าอยู่	เข้าร่วมกิจกรรมที่เป็น ประโยชน์ต่อโรงเรียน ชุมชน และสังคม/เข้าร่วมกิจกรรม เพื่อแก้ปัญหาหรือร่วมสร้าง สิ่งที่ดีงามของส่วนรวมตาม สถานการณ์ ที่เกิดขึ้นด้วยความ กระตือรือร้น	ชั่วโมงที่ 1: - ชั้นเตรียมการจัด กิจกรรม - ชั้นแสดงบทบาท ชั่วโมงที่ 2 : - ชั้นวิเคราะห์และ อภิปรายผลการ แสดง - กระบวนการวัดผล ประเมินผล ชั่วโมงที่ 3 - ให้นักเรียนทำแบบ วัดเพื่อประเมิน คุณลักษณะอันพึง ประสงค์ด้านจิต สาธารณะ จำนวน 30 ข้อ เวลา 30 นาที (หลังเรียน) - ให้นักเรียนทำ แบบสอบถาม ความ คิดเห็นที่มีต่อ รูปแบบการจัด กิจกรรมการเรียนรู้	3

2. แบบวัดพฤติกรรมเพื่อประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านจิตสาธารณะ
ของนักเรียนระดับประถมศึกษา ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวัดผลประเมินผล
หลักสูตร และเนื้อหาต่างๆที่เกี่ยวข้อง โดยได้ดำเนินการ ดังนี้

2.1 ศึกษาแนวทางการพัฒนาการวัดและประเมินผลคุณลักษณะอันพึงประสงค์
ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และคู่มือการวัด
และประเมินผลคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 ปีการศึกษา
2553

2.2 สร้างแบบวัดพฤติกรรมเพื่อประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้าน
จิตสาธารณะ เป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ (ต้องการใช้จริง 30 ข้อ)

ตารางวิเคราะห์แบบวัดพฤติกรรมเพื่อประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้าน
จิตสาธารณะ

ตัวชี้วัด	พฤติกรรมบ่งชี้	บทบาทสมมติ	จำนวนข้อสอบ
1. นักเรียนช่วยเหลือ ผู้อื่นด้วยความเต็ม ใจและพึงพอใจ โดย ไม่หวังผลตอบแทน	1.1 ช่วยพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูทำงานด้วยความเต็มใจ	กตัญญูรู้คุณ	5
	1.2 อาสาทำงานให้ผู้อื่น ด้วยกำลังกายกำลังใจ และ กำลังสติปัญญาโดยไม่หวัง ผลตอบแทน	อาสาสร้างความ ดี	5
	1.3 แบ่งปันสิ่งของ ทรัพย์สิน และอื่นๆ และ ช่วยแก้ปัญหาหรือสร้าง ความสุขให้กับผู้อื่น	สร้างความสุข ด้วยการแบ่งปัน	5
2. เข้าร่วมกิจกรรมที่ เป็นประโยชน์ต่อ โรงเรียน ชุมชนและ สังคม	2.1 ดูแลรักษาสาธารณ สมบัติและสิ่งแวดล้อมด้วย ความเต็มใจ	รักษาพา สร้างสรรค์	5

ตัวชี้วัด	พฤติกรรมบ่งชี้	บทบาทสมมติ	จำนวนข้อสอบ
2. เข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน ชุมชนและสังคม	2.2 เข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน ชุมชนและสังคม	ร่วมกิจกรรมทำประโยชน์	5
	2.3 เข้าร่วมกิจกรรมเพื่อแก้ปัญหาหรือร่วมสร้างสิ่งที่ดีงามของส่วนรวมตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้นด้วยความกระตือรือร้น	สังคมน่าอยู่	5

2.3 นำแบบวัดพฤติกรรมเพื่อประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านจิตสาธารณะที่สร้างขึ้นเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาแสดงความคิดเห็นระหว่างความสอดคล้องของพฤติกรรมบ่งชี้กับแบบวัดพฤติกรรมบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์ แล้วนำความคิดเห็นไปหาค่าเฉลี่ยดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ซึ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า แบบวัดพฤติกรรมเพื่อประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านจิตสาธารณะ มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.60 – 1.00 เป็นแบบวัดที่มีความตรงตามพฤติกรรมบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์ทุกข้อ

2.4 นำแบบวัดพฤติกรรมเพื่อประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วนำไปประเมินนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 โรงเรียนบ้านโคกศรี ตำบลคลองขาม อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 20 คน เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกรายชื่อของแบบประเมิน

2.5 การตรวจให้คะแนน โดยให้คะแนน 1 คะแนน สำหรับข้อที่ตอบถูก และให้ 0 คะแนน สำหรับข้อที่ตอบผิด หรือตอบมากกว่า 1 คำตอบ หรือไม่ตอบ

2.6 รวมคะแนนของแต่ละคนแล้วนำมาวิเคราะห์ข้อสอบรายข้อ โดยหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (R) ผู้วิจัยคัดเลือกแบบวัดพฤติกรรมที่มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อผ่านเกณฑ์ไว้จำนวน 30 ข้อ ซึ่งมีค่าอำนาจจำแนกรายข้อ อยู่ระหว่าง 0.30 – 1.00

2.7 นำข้อสอบที่คัดเลือกไว้ จำนวน 30 ข้อ มาหาค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดพฤติกรรมด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ทั้งฉบับด้วยวิธีของ คูเดอร์ – ริชาร์ดสัน โดยใช้สูตร KR – 20 ซึ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า แบบวัดพฤติกรรมด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มีความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.88

2.8 จัดพิมพ์แบบทดสอบทั้งฉบับ เพื่อใช้เก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ตรวจสอบความเหมาะสมของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้บทบาทสมมติ เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านจิตสาธารณะ โดยหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 คน คำนวณจากสูตร(บุญชม ศรีสะอาดและคณะ. 2551 : 29)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{n}$$

\bar{X}	แทน	ค่าตัวกลางเลขคณิต หรือค่าเฉลี่ย
$\sum X$	แทน	ผลรวมคะแนนทุกตัว
n	แทน	จำนวนสมาชิกในกลุ่มตัวอย่าง

นำค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ที่ได้นำมาเทียบกับเกณฑ์ เพื่อพิจารณาความเหมาะสมของชุดกิจกรรมและระดับความเหมาะสม โดยพิจารณาจากเกณฑ์ ดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.50-5.00	หมายถึง	มีความเหมาะสมมากที่สุด
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.50-4.49	หมายถึง	มีความเหมาะสมมาก
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.50-3.49	หมายถึง	มีความเหมาะสมปานกลาง
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.50-2.49	หมายถึง	มีความเหมาะสมน้อย
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00-1.49	หมายถึง	มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

2. การหาประสิทธิภาพของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้บทบาทสมมติ เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านจิตสาธารณะ ของนักเรียนระดับประถมศึกษา ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

2.1 หาค่าคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนทั้งหมดที่ได้จากการวัดพฤติกรรมระหว่างเรียน ได้ค่าประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1)

2.2 หาค่าร้อยละของคะแนนจากการวัดพฤติกรรมหลังเรียน ได้ค่าประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_2)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ประสิทธิภาพของชุดฝึกตามเกณฑ์ 80/80 (วาโร เฟื่องสวัสดิ์.

$$E_1 = \frac{\sum x}{N} \times 100$$

เมื่อ	E_1	แทน	ประสิทธิภาพของกระบวนการจัดกิจกรรม
	$\sum x$	แทน	คะแนนรวมของนักเรียนที่ได้จากการสอบย่อยในขณะจัดกิจกรรมแต่ครั้ง
	A	แทน	คะแนนเต็มของแบบทดสอบย่อยทุกชุดรวมกัน
	N	แทน	จำนวนนักเรียน

$$E_2 = \frac{\sum Y}{B} \times 100$$

เมื่อ	E_2	แทน	ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ที่ได้จากร้อยละของคะแนนจากการวัดพฤติกรรมหลังเรียน
	$\sum Y$	แทน	คะแนนรวมของนักเรียนที่ได้จากการทดสอบหลังการจัดกิจกรรม
	B	แทน	คะแนนเต็มของแบบทดสอบหลังการจัดกิจกรรม
	N	แทน	จำนวนนักเรียน

3. การหาคุณภาพเครื่องมือ

3.1 การหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบวัดพฤติกรรมเพื่อประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านจิตสาธารณะ โดยใช้สูตร

$$r = \frac{R_U - R_L}{N}$$

r	คือ	ค่าอำนาจจำแนก
R_U	คือ	จำนวนนักเรียนในกลุ่มสูงที่ตอบถูก (กลุ่มสูงใช้ประมาณร้อยละ 25 ของนักเรียนทั้งหมด)

- R_L คือ จำนวนนักเรียนในกลุ่มต่ำที่ตอบถูก (กลุ่มต่ำใช้ประมาณร้อยละ 25 ของนักเรียนทั้งหมด)
- N คือ จำนวนนักเรียนในกลุ่มสูงหรือกลุ่มต่ำ

เกณฑ์อำนาจจำแนกที่ยอมรับได้จะมีค่าอยู่ระหว่าง 0.20 – 1.00 ถ้าค่าอำนาจจำแนกต่ำกว่า 0.20 จะต้องปรับปรุงแบบทดสอบข้อนั้น หรือตัดทิ้งไป (กรมวิชาการ, 2545 ก : 68)

3.2 การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดพฤติกรรมเพื่อประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านจิตสาธารณะ ทั้งฉบับด้วยวิธีคำนวณจากสูตร KR - 20 ของคูเดอร์ - ริชาร์ดสัน (รัตนะ บัวสนธิ, 2556 : 91)

$$KR-20 = \frac{k}{k-1} \left[1 - \frac{\sum pq}{s_i^2} \right]$$

- เมื่อ KR-20 หมายถึง ความเชื่อมั่นของเครื่องมือ
- K หมายถึง จำนวนข้อคำถาม
- p หมายถึง สัดส่วนของผู้ตอบถูก
- q หมายถึง สัดส่วนของผู้ตอบผิด (1 - p)
- S_i^2 หมายถึง ความแปรปรวนของคะแนนรวม

ขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้บทบาทสมมติเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านจิตสาธารณะของนักเรียนระดับประถมศึกษา

วัตถุประสงค์

เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนระดับประถมศึกษา โรงเรียนหนองบัวหน่วยอำนวยการวิทยุ ระหว่างเรียนและหลังเรียน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลอง คือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 โรงเรียนหนองบัวหน่วยอำนวยการวิทยุ ตำบลคลองขาม อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 จำนวน 22 คน

แบบแผนการวิจัย

ผู้วิจัยได้ทำการทดลองโดยใช้การวิจัยก่อนการทดลองแบบแผน The One Group Pretest- Posttest Design ดังแสดงในตารางที่ 1(ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2538 ก : 240)

ตารางที่ 1 แสดงรูปแบบการทดลองโดยใช้รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้บทบาทสมมติเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านจิตสาธารณะ ของนักเรียนระดับประถมศึกษา

การสอบก่อน	การจัดกระทำ	การสอบหลัง
O ₁	X	O ₂

X คือ จัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้บทบาทสมมติเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านจิตสาธารณะ

O₁ คือ การวัดพฤติกรรมก่อนจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้บทบาทสมมติเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านจิตสาธารณะ

O₂ คือ การวัดพฤติกรรมหลังจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้บทบาทสมมติเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านจิตสาธารณะ

การดำเนินการทดลอง

ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองตามขั้นตอนการวิจัยดังนี้

4.1 ใช้แบบวัดพฤติกรรมเพื่อประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ วัดพฤติกรรมก่อนเรียนกับนักเรียนชั้นประถมศึกษา โรงเรียนหนองบัวหน่วยอำนวยการ ตำบลคลองขาม อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์

4.2 ดำเนินการทดลองโดยใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้บทบาทสมมติเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านจิตสาธารณะ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยให้นักเรียนแสดงบทบาทสมมติตามรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

4.3 เมื่อจัดกิจกรรมครบทุกกิจกรรมแล้ว ทำการวัดพฤติกรรมหลังเรียน โดยใช้แบบวัดพฤติกรรมเพื่อประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ชุดเดียวกันกับวัดพฤติกรรมก่อนเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

1. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้บทบาทสมมติเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านจิตสาธารณะของนักเรียนระดับประถมศึกษา
2. แบบวัดพฤติกรรมเพื่อประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านจิตสาธารณะของนักเรียนระดับประถมศึกษา

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามลักษณะของเครื่องมือ ดังนี้

แบบวัดพฤติกรรม

1. นำผลการทดสอบมาตรวจให้คะแนน โดยให้คะแนน 1 คะแนน สำหรับข้อที่ตอบถูก และให้ 0 คะแนน สำหรับข้อที่ตอบผิด หรือตอบมากกว่า 1 คำตอบ หรือไม่ตอบ
2. นำคะแนนของนักเรียนทั้งหมดมาหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)
3. เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยจากการวัดพฤติกรรมก่อนและการวัดพฤติกรรมหลังการจัดกิจกรรม

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การหาค่าเฉลี่ย (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 106)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{n}$$

เมื่อ

\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ยของข้อมูลที่ได้จากการสุ่มตัวอย่าง
$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
n	แทน	จำนวนข้อมูลทั้งหมดในกลุ่มตัวอย่าง

ขั้นตอนที่ 4 การประเมินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้บทบาทสมมติเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านจิตสาธารณะของนักเรียนระดับประถมศึกษา

วัตถุประสงค์

เพื่อประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้บทบาทสมมติ เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านจิตสาธารณะของนักเรียนระดับประถมศึกษาในด้านต่อไปนี้

1. ประเมินปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) ประเมินเกี่ยวกับการใช้เวลาในการจัดการกิจกรรม เนื้อหา เกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์
2. ประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) ประเมินเกี่ยวกับความเหมาะสมของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้บทบาทสมมติเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านจิตสาธารณะ
3. ประเมินผลผลิต (Product Evaluation) ประเมินโดยพิจารณาจากการวัดพฤติกรรมก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้บทบาทสมมติ

แหล่งข้อมูล

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 โรงเรียนหนองบัวหน่วยอำนวยการ ตำบลคลองขาม อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ที่กำลังศึกษาอยู่ในปีการศึกษา 2555 จำนวน 22 คน ที่เรียน โดยการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้บทบาทสมมติเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านจิตสาธารณะ

ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ ความคิดเห็นของนักเรียนระดับประถมศึกษาที่มีต่อรูปแบบการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้บทบาทสมมติเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านจิตสาธารณะ

เครื่องมือที่ใช้การวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบประเมินความคิดเห็นของนักเรียนระดับประถมศึกษาที่มีต่อการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้บทบาทสมมติเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านจิตสาธารณะ สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา

การสร้างแบบเครื่องมือ

วิธีการสร้างและตรวจสอบคุณภาพของแบบประเมินความคิดเห็นของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาที่มีต่อการจัดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้บทบาทสมมติเพื่อเสริมสร้าง
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านจิตสาธารณะ มีขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

1. ศึกษาหลักการและเทคนิคการสร้างแบบประเมินการจัดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดย
ใช้บทบาทสมมติเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ด้านจิตสาธารณะ สำหรับนักเรียน
ชั้นประถมศึกษา

2. กำหนดขอบข่าย กรอบเนื้อหาและแนวคิดที่จะสร้างแบบประเมินการจัด
กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้บทบาทสมมติเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านจิต
สาธารณะ

3. สร้างแบบประเมินการจัดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้บทบาทสมมติเพื่อ
เสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านจิตสาธารณะ แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating
Scale) 5 ระดับ จำนวน 20 ข้อ

4. นำแบบประเมินที่สร้างเสร็จแล้วไปให้ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ พิจารณา
ตรวจสอบแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข นำเสนอผู้เชี่ยวชาญชุดเดิมเพื่อพิจารณาความสอดคล้อง
ระหว่างข้อคำถามกับนิยามประเด็นที่สอบถามแล้วคำนวณหาดัชนีความสอดคล้อง ผลปรากฏ
ว่ามีค่าดัชนีความสอดคล้อง อยู่ระหว่าง 0.60 – 1.00

5. จัดพิมพ์แบบประเมินแล้วนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยแจกแบบประเมินให้นักเรียนที่เรียน โดยใช้การจัดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดย
ใช้บทบาทสมมติเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านจิตสาธารณะ จำนวน 22 คน

2. ตรวจสอบคะแนนและวิเคราะห์ข้อมูลตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. นำแบบประเมินมาตรวจให้คะแนนตามมาตรวัดแบบ Likert (พิสนุ พงศ์ศรี.
2553 : 193) ดังนี้ ดังนี้

ระดับความเหมาะสมมากที่สุด ให้คะแนน 5 คะแนน

ระดับความเหมาะสมมาก ให้คะแนน 4 คะแนน

ระดับความเหมาะสมปานกลาง ให้คะแนน 3 คะแนน

ระดับความเหมาะสมน้อย ให้คะแนน 2 คะแนน

ระดับความเหมาะสมน้อยที่สุด ให้คะแนน 1 คะแนน

2. นำผลการวิเคราะห์ข้อมูล มาวิเคราะห์ความคิดเห็น โดยหาค่าเฉลี่ย

และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน นำผลการวิเคราะห์ข้อมูลแต่ละด้านมาเปรียบเทียบ โดยใช้เกณฑ์การแปลความหมาย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 102-103)

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.51 – 5.00 แปลความว่า เหมาะสม ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.51 – 4.50 แปลความว่า เหมาะสม ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.51 – 3.50 แปลความว่า เหมาะสม ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.51 – 2.50 แปลความว่า เหมาะสม ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00 – 1.50 แปลความว่า เหมาะสม ในระดับน้อยที่สุด

3. เกณฑ์ในการพิจารณาว่านักเรียนมีความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดย

ใช้บทบาทสมมติเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านจิตสาธารณะ มีค่าเฉลี่ยแต่ละด้านตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ไม่เกิน 1.00

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน

1.1 ค่าเฉลี่ย (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 106)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{n}$$

เมื่อ

\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ยของข้อมูลที่ได้จากการสุ่มตัวอย่าง
$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
n	แทน	จำนวนข้อมูลทั้งหมดในกลุ่มตัวอย่าง

1.2 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 103)

$$S.D = \sqrt{\frac{n \sum X^2 - (\sum X)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ

S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
$\sum X^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนยกกำลังสอง
$(\sum X)^2$	แทน	กำลังสองของคะแนนผลรวม
n	แทน	จำนวนข้อมูลทั้งหมด

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY